

Dokument na schôdzu

B8-0229/2019

25.3.2019

NÁVRH UZNESENIA

predložený na základe vyhlásenia podpredsedníčky Komisie/vysokej predstaviteľky Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku

v súlade s článkom 123 ods. 2 rokovacieho poriadku

o núdzovej situácii vo Venezuele
(2019/2628(RSP))

Javier Nart, Dita Charanzová, Beatriz Becerra Basterrechea, Izaskun Bilbao Barandica, María Teresa Giménez Barbat, Marian Harkin, Ivan Jakovčić, Ilhan Kyuchyuk, Louis Michel, Urmas Paet, Maite Pagazaurtundúa Ruiz, Jozo Radoš, Frédérique Ries, Marietje Schaake, Ramon Tremosa i Balcells, Johannes Cornelis van Baalen, Hilde Vautmans, Mirja Vehkaperä
v mene skupiny ALDE

**Uznesenie Európskeho parlamentu o núdzovej situácii vo Venezuele
(2019/2628(RSP))**

Európsky parlament,

- so zreteľom na svoje predchádzajúce uznesenia o Venezuele, najmä na uznesenie z 3. mája 2018 o voľbách vo Venezuele¹, na uznesenie z 5. júla 2018 o migračnej kríze a humanitárnej situácii vo Venezuele a na jej pozemných hraniciach s Kolumbiou a Brazíliou² a na uznesenia z 25. októbra 2018³ a z 31. januára 2019⁴ o situácii vo Venezuele,
- so zreteľom na nedávne vyhlásenia podpredsedníčky Komisie/vysokej predstaviteľky Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku (ďalej len „PK/VP“) v mene EÚ o situácii vo Venezuele,
- so zreteľom na najnovšie závery Rady,
- so zreteľom na Rímsky štatút Medzinárodného trestného súdu (MTS),
- so zreteľom na venezuelskú ústavu, a najmä na jej článok 233,
- so zreteľom na správu Amnesty International z 20. februára 2019⁵,
- so zreteľom na vyhlásenie Limskej skupiny, najmä na vyhlásenie z 25. februára 2019⁶,
- so zreteľom na správu generálneho tajomníka Organizácie amerických štátov (OAS) z 20. apríla 2018 o zhoršujúcej sa humanitárnej situácii vo Venezuele⁷ a na spoločné vyhlásenie členských štátov OAS o Venezuele z 24. januára 2019⁸,
- so zreteľom na predbežné opatrenia Medziamerickej komisie pre ľudské práva (IACHR) na ochranu Juana Guaidóa,
- so zreteľom na ústnu aktualizáciu vysokého komisára OSN pre ľudské práva z 20. marca 2019 o situácii v oblasti ľudských práv vo Venezuelskej bolívarovskej republike,
- so zreteľom na článok 123 ods. 2 rokovacieho poriadku,

¹ Prijaté texty, P8_TA(2018)0199.

² Prijaté texty, P8_TA(2018)0313.

³ Prijaté texty, P8_TA(2018)0436.

⁴ Prijaté texty, P8_TA(2019)0061.

⁵ [Venezuela: Hunger, punishment and fear, the formula for repression used by authorities under Nicolás Maduro \(Hlad, trest a strach, použitý útlak orgánov pod vedením Nicolása Madura\), Amnesty International, 20. februára 2019.](#)

⁶ <https://www.canada.ca/en/global-affairs/news/2019/02/lima-group-declaration-february-25-2019.html>

⁷ http://www.oas.org/en/media_center/press_release.asp?sCodigo=S-013/18

⁸ <https://usoas.usmission.gov/oas-member-states-issue-joint-statement-on-venezuela/>

- A. keďže Venezuela čelí hlbokej humanitárnej kríze, nedostatku liekov a potravín, rozsiahlemu porušovaniu ľudských práv, hyperinflácii, politickému útlaku, korupcii a násiliu; keďže životné podmienky sa výrazne zhoršili a 87 % obyvateľstva teraz žije v chudobe;
- B. keďže nedávne celoštátne výpadky elektrickej energie, ktoré naďalej ovplyvňujú niektoré štáty, prispievajú k ďalšiemu dramatickému zhoršovaniu situácie v oblasti zdravotníckych služieb a dodávok potravín a vody; keďže v najbližších dňoch sa treba obávať ďalších výpadkov elektriny a prerušení dodávky vody a keďže režim nedokáže zaručiť tieto služby svojmu vlastnému obyvateľstvu;
- C. keďže nedostatok elektrickej energie ešte zhoršil dramatickú krízu vo venezuelských nemocniciach, ktorým chýbajú nielen lieky, ale ktoré vyžadujú aj investície a údržbu; keďže počas výpadku elektriny zomreli v štátnych nemocniciach desiatky ľudí;
- D. keďže hrozí, že zásoby potravín vo Venezuele, ktorých je už aj tak nedostatok, sa pokazia; keďže ľudia sa len ťažko dostávajú k vode, potravinám a liekom;
- E. keďže výpadky sú dôsledkom zlého riadenia, nedostatočnej údržby a korupcie, ktorých sa dopustil nezákonný režim Nicolása Madura;
- F. keďže podľa Vysokého komisára OSN pre utečencov (UNHCR) a Medzinárodnej organizácie pre migráciu (IOM) od roku 2015 opustilo krajinu viac ako 2,7 milióna Venezuelčanov a tento počet by do konca roka mohol narásť na päť miliónov v prípade, že krízová situácia sa bude ďalej zhoršovať;
- G. keďže obyvateľstvo Venezuely čelí bezprecedentnej sociálnej, hospodárskej a demokratickej kríze, pričom viac ako tri milióny ľudí opustili krajinu a miera inflácie presahuje 1 650 000 %; keďže viac ako jeden milión detí už zanedbáva školskú dochádzku;
- H. keďže pozdĺž hraníc s Brazíliou a Kolumbiou pokračujú zrážky; keďže pozemné a námorné hranice Venezuely s Kolumbiou, Brazíliou a ostrovmi Aruba, Bonaire a Curaçao sú v podstate uzavreté;
- I. keďže na niekoľkých miestach pozdĺž hraníc s Kolumbiou a Brazíliou je zozbieraná medzinárodná pomoc, ktorá čaká na vstup do krajiny; keďže Nicolás Maduro opakovane odmietol medzinárodnú pomoc, v dôsledku čoho sa časť pomoci musela vyhodiť do odpadu, čo len prehĺbilo utrpenie obyvateľstva a viedlo k nárastu napätia na hraniciach;
- J. keďže 10. januára 2019 Nicolás Maduro si protiprávne uzurpoval prezidentskú právomoc pred Najvyšším súdom, čo je v rozpore s ústavným poriadkom;
- K. keďže 31. januára 2019 Európsky parlament aj veľká časť medzinárodného spoločenstva uznali Juana Guaidóa za legitímneho dočasného prezidenta Venezuely, ale Nicolás Maduro má naďalej kontrolu nad ozbrojenými silami a štátnymi inštitúciami;
- L. keďže Španielsko, Francúzsko, Nemecko, Holandsko, Spojené kráľovstvo, Rakúsko, Švédsko, Dánsko, Portugalsko, Fínsko, Luxembursko, Lotyšsko, Litva, Česká republika

a Estónsko uznali Guaidóa za dočasného prezidenta po tom, čo úradujúci prezident Nicolás Maduro nevyjadril, že má v úmysle zvoliť nové voľby; keďže Guaidóa v súčasnosti uznáva ako dočasného prezidenta vyše 50 krajín vrátane 24 členských štátov EÚ;

- M. keďže prokurátorka MTS otvorila 8. februára 2018 predbežné preskúmanie situácie vo Venezuele;
 - N. keďže Únia v posledných dvoch rokoch vyčlenila na humanitárnu a rozvojovú pomoc pre Venezuelu viac ako 67 miliónov eur a je pripravená túto pomoc rozšíriť;
 - O. keďže vo Venezuele pokračujú protesty, najmä v Caracase; keďže bezpečnostné sily aj nelegálne ozbrojené skupiny čoraz viac útočia na civilistov, členov opozície a zákonodarcov a zastrážujú ich;
 - P. keďže videozáznamy, ktoré OAS poskytol bývalý dôstojník a nadporučík leteckých síl Ronald Dugarte podrobne zachytávajú a dokumentujú prípady mučenia, ku ktorým došlo medzi decembrom 2018 a februárom 2019 a ktoré sú zločinmi proti ľudskosti;
 - Q. keďže od začiatku roka 2019 bolo zadržaných 40 novinárov v rámci silnejšej represie voči slobode názoru a tlače, ktorá trvá už niekoľko rokov, ale ktorá sa od 10. januára 2019 zintenzívnila;
 - R. keďže 21. marca 2019 spravodajská polícia Venezuely zadržala vedúceho kabinetu Juana Guaidóa – Roberta Marreru – a násilne vnikla do domu Sergia Vergaru, člena národného zhromaždenia za štát Táchira, v rozpore s jeho parlamentnou imunitou;
 - S. keďže kubánsky policajný zbor a vojenská spravodajská služba sú strategickým prvkom, ktorý umožňuje, aby nezákonný Madurov režim pretrvával;
 - T. keďže v sobotu 23. januára prileteli na medzinárodné letisko Simón Bolívar v Maiquetía dve lietadlá ruských leteckých síl s najmenej sto vojakmi na palube a keďže tieto operácie sa v posledných mesiacoch uskutočnili niekoľkokrát;
1. vyjadruje hlboké znepokojenie nad vážnou humanitárnou krízou vo Venezuele, ktorá ničí životy obyvateľov tejto krajiny;
 2. podporuje Juana Guaidóa, dočasného prezidenta v súlade s článkom 233 venezuelskej ústavy, a vyzýva PK/VP, aby spolu so všetkými členskými štátmi uznala Juana Guaidóa za legitímneho dočasného prezidenta Venezuelskej bolívarovskej republiky a podporila jeho plán zvolania nových slobodných, transparentných a dôveryhodných prezidentských volieb a obnovenia demokracie; víta, že významná časť medzinárodného spoločenstva a väčšina členských štátov EÚ už nového dočasného prezidenta uznali; vyjadruje poľutovanie nad tým, že v Rade sa v tejto veci nenašla spoločná pozícia;
 3. opätovne vyjadruje plnú podporu národnému zhromaždeniu, ktoré je v súčasnosti jediným legitímnym demokratickým orgánom Venezuely a ktorého právomoci treba obnoviť a rešpektovať, vrátane výsad a bezpečnosti jeho poslancov;

4. opätovne požaduje, aby diplomatickí zástupcovia vymenovaní legitímnym dočasným prezidentom Venezuelskej bolívarovskej republiky Juanom Guaidóom boli v plnej miere uznaní ako veľvyslanci v EÚ a jej členských štátoch; víta skutočnosť, že Rada guvernérov Medziamerickej rozvojovej banky (ďalej len „IDB“) a Medziamerická investičná korporácia (IIC) uznali Ricarda Hausmanna za guvernéra Venezuely v týchto subjektoch;
5. vyjadruje znepokojenie nad nedávnou vážnou krízou v oblasti dodávok elektrickej energie, ktorá bola spôsobená zlým riadením, nedostatočnými investíciami a korupciou, čo začiatkom marca 2019 vyústilo do celoštátneho výpadku elektrickej energie, ktorý trval viac ako 100 hodín, a v dôsledku čoho sa prehĺbila humanitárna kríza a došlo k úmrtiu niekoľkých osôb, vznikol chaos v celej krajine, boli paralyzované letiská a nemocnice a bolo prerušené poskytovanie telefónnych a internetových služieb a boli zastavené dodávky vody;
6. odsudzuje blokádu naliehavo potrebných dodávok humanitárnej pomoci zo strany nezákonného Madurovho režimu; opakuje, že je nutné, aby sa humanitárna pomoc dostala do krajiny bez prekážok a bola doručená ľuďom v núdzi, ktorí žijú v podmienkach mimoriadnej zraniteľnosti; odsudzuje činy Madurovho režimu z 23. februára 2019, ktorý zabránil vstupu humanitárnej pomoci darovanej niekoľkými krajinami a zhromaždenej na hraniciach s Kolumbiou a Brazíliou, a dokonca sa uchýlil až k jej zničeniu;
7. podporuje príslušníkov venezuelskej armády, ktorí počas krízy odmietli zasiahnuť proti civilnému obyvateľstvu a dezertovali; uznáva prácu kolumbijských orgánov pri ochrane a podpore dezertérov; nabáda členov vojenského personálu, najmä tých, ktorí zastávajú vysoké pozície, aby odmietli rozkazy, ktoré zahŕňajú porušovanie ľudských práv, a aby podporili ústavnú cestu pod vedením dočasného prezidenta Juana Guaidóa;
8. s potešením víta a dôrazne podporuje úsilie medzinárodných organizácií, ako je Medzinárodný výbor Červeného kríža, Medzinárodná organizácia pre migráciu (IOM) a UNHCR, ako aj iné mimovládne organizácie, ktoré pomáhajú venezuelským migrantom a utečencom v susednej Kolumbii a Brazílii a v ďalších krajinách;
9. vyjadruje hlboké znepokojenie nad správami, ktoré preukazujú, že prítomnosť organizovanej trestnej činnosti vo Venezuele, jej rozširovanie a cezhraničné aktivity, najmä v Kolumbii, ohrozujú stabilitu regiónu;
10. žiada, aby sa obnovili a dodržiavali právomoci demokraticky zvoleného národného zhromaždenia; žiada, aby sa rešpektovala ústavná imunita, sloboda a bezpečnosť všetkých členov národného zhromaždenia a predsedu zhromaždenia Juana Guaidóa, ktorá vyplýva z ústavy;
11. odsudzuje útoky bezpečnostných služieb prezidenta Madura a zadržiavanie vedúceho kabinetu dočasného prezidenta Juana Guaidóa – Roberta Marreru – , ako aj nedávne násilné vniknutie do domu člena národného zhromaždenia Sergia Vergaru; žiada okamžité prepustenie Marreru; odsudzuje únos člena národného zhromaždenia Jua Requessena a vyzýva na jeho prepustenie;
12. berie na vedomie zriadenie medzinárodnej kontaktnej skupiny (International Contact

Group – ICG) z iniciatívy Európskej únie, ktorej cieľom je vytvoriť podmienky pre predčasné prezidentské voľby a uľahčiť poskytovanie humanitárnej pomoci; naliehavo žiada, aby táto iniciatíva slúžila ako účinný mechanizmus na dosiahnutie konkrétnych výsledkov v krátkodobom horizonte, najmä v nadväznosti na núdzovú situáciu v celej krajine za posledné týždne a na stretnutie, ktoré sa konalo 7. marca v Montevideu; vyzýva ICG, aby sa nenechala zneužiť Madurovým režimom v rámci stratégie na oddialenie riešenia krízy a aby urýchlene preskúmala spôsoby, ako riešiť naliehavé potreby venezuelského obyvateľstva a zvýšiť podporu venezuelským utečencom, ktorí utiekli do iných krajín v regióne aj mimo regiónu; uvádza, že ICG musí byť v súlade s pozíciami Európskeho parlamentu, ako sa uvádza v jeho uzneseniach, a musí spolupracovať s Limskou skupinou, keďže je to regionálny činiteľ, ktorý viedol opozíciu proti Madurovmu režimu;

13. opätovne vyjadruje svoju podporu mierovému a demokratickému riešeniu politickej krízy; trvá na tom, že jediným riešením pre krajinu sú slobodné, transparentné a dôveryhodné prezidentské voľby s pevne stanoveným dátumom, spravodlivými podmienkami pre všetkých aktérov a transparentnosťou a za prítomnosti dôveryhodných medzinárodných pozorovateľov;
14. uznáva význam Limskej skupiny a snahy jej členských štátov ako regionálneho mechanizmu usilujúceho sa o demokratické riešenie krízy pod vedením Juana Guaidóa ako legitímneho dočasného prezidenta Venezuely;
15. upozorňuje na prehlbujúcu sa migračnú a utečeneckú krízu v celom regióne a oceňuje úsilie a solidaritu susedných krajín a vyzýva Komisiu, aby pokračovala v spolupráci s týmito krajinami nielen poskytovaním humanitárnej pomoci, ale aj poskytnutím väčšieho objemu zdrojov a prostredníctvom rozvojovej politiky;
16. pripomína, že humanitárna kríza je dôsledkom politickej krízy; dôrazne vyzýva venezuelské orgány, aby zabezpečili, aby sa okamžite zastavilo akékoľvek porušovanie ľudských práv, ako aj porušovanie práv civilistov, a aby sa plne rešpektovali všetky ľudské práva a základné slobody vrátane slobody prejavu, slobody tlače a slobody zhromažďovania;
17. dôrazne odsudzuje tvrdé represie voči tým, ktorí sú proti režimu a odsudzujú ho, vrátane vojenského personálu, lekárov, štátnych zamestnancov, politických oponentov, akademických pracovníkov a študentov, členov súdnictva, pôvodných komunit, ako sú Pemoni, a členov organizácií občianskej spoločnosti, ako aj násilie, ktoré viedlo k zabíjaniu a obetiam na životoch; vyjadruje solidaritu s venezuelským ľudom a úprimnú sústrasť rodinám a priateľom obetí; naliehavo žiada venezuelské orgány, ktoré majú faktickú moc, aby zastavili všetky formy porušovania ľudských práv, vyvodili zodpovednosť voči zodpovedným osobám a zabezpečili plné dodržiavanie všetkých základných slobôd a ľudských práv;
18. naliehavo vyzýva na okamžité prepustenie všetkých politických väzňov vrátane laureáta Sacharovovej ceny Leopolda Lópeza a mnohých novinárov, z ktorých niektorí sú občanmi EÚ;
19. dôrazne podporuje výzvu generálneho tajomníka OSN, pokiaľ ide o nezávislé a úplné vyšetrovanie nahlásených obetí na životoch; pripomína záväzok EÚ k multilateralizmu v

rámci doktríny OSN ako spoločný záväzok, na ktorom sa dohodli členské štáty OSN s cieľom zabrániť humanitárnej katastrofe s väčšími následkami; opakuje svoju plnú podporu úlohe MTS v boji proti beztretnosti a pri dosahovaní toho, aby páchatelia násilia a porušovania ľudských práv boli postavení pred spravodlivosť, a začatiu vyšetrovania v nadväznosti na predbežné preskúmania trestných činov spáchaných Madurovým režimom, a to aj tých, ktoré možno považovať za závažné zločiny proti ľudskosti;

20. naliehavo vyzýva Radu, aby bezodkladne prijala ďalšie ciele sankcie proti zástupcom nelegitímneho venezuelského režimu zodpovedným za porušovanie ľudských práv a oslabovanie demokracie a právneho štátu a aby rozšírila tieto sankcie tak, aby zahŕňali aj ich rodinných príslušníkov; žiada Radu, aby zvažila uloženie sankcií venezuelskej ropnej spoločnosti PDVSA Holding;
21. naliehavo vyzýva medzinárodné spoločenstvo, aby prijalo všetky opatrenia potrebné na vykonávanie „zodpovednosti za ochranu“, za ktoré zodpovedajú všetky členské štáty OSN so zreteľom na zločiny proti ľudskosti spáchané Madurovým režimom a na zhoršenie krízy v oblasti ľudských práv;
22. vyzýva vládu Kubánskej republiky, aby prestala zasahovať do Venezuelskej bolívarovskej republiky, keďže to ovplyvňuje vzťahy medzi Kubou a Európskou úniou;
23. poveruje svojho predsedu, aby postúpil toto uznesenie Rade, Komisii, podpredsedníčke Komisie/vysokkej predstaviteľke Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku, legitímnemu dočasnému prezidentovi republiky a Národnému zhromaždeniu Venezuelskej bolívarovskej republiky, medzinárodnej kontaktnej skupine, vládam a parlamentom krajín Limskej skupiny, Euro-latinskoamerickému parlamentnému zhromaždeniu a generálnemu tajomníkovi Organizácie amerických štátov.